

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ В СИСТЕМІ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Сьогодні очевидним є той факт, що кримінальна ситуація в країні реально загрожує внутрішній безпеці держави, що, у свою чергу, висуває нові задачі в сфері діяльності правоохоронних органів.

Злочинність у країні стає все більш організованою, професійною, технічно оснащеною й ефективно керованою. Організовані злочинні формування проникають в усі сфери життя суспільства. Однією з причин такої ситуації є й недостатність теоретичних розробок у сфері управління внутрішньою безпекою, унаслідок чого спроби підвищення ефективності функціонування правоохоронної системи не є системними, послідовними, у більшості випадків обмежуються технічними змінами в організаційній структурі і кадрових перестановках, що, у цілому, не приводить до досягнення поставленої мети – підвищення рівня внутрішньої безпеки в державі.

У цих умовах удосконалення методів та форм прийняття управлінських рішень, підвищення ефективності функціонування організаційних структур управління в системі органів внутрішніх справ видається нам досить своєчасним і актуальним.

На думку автора, актуальною вимогою сьогодняшнього дня є кардинальне підвищення якості процесів управління, досягти якого можна на основі використання такої сучасної методології як методологія управління проектами.

Аналізуючи теоретичні положення теорії управління проектами, ми опиралися на дослідження Воропасва В.І., С.Д. Бушуєва, І.І. Мазура, А.І. Рибалки, В.Д. Шапіро, С.А. Титова, В.В. Шеремета, В.М. Павлюченка та інших авторів.

Метою нашого дослідження є аналіз і наукове узагальнення наявного досвіду управління в системі органів внутрішніх справ з позицій можливостей застосування методології управління проектами і розробка на цій основі нових методологічних рекомендацій з підвищення ефективності управління.

Для досягнення поставленої мети необхідно проаналізувати існуючу структуру управління; дослідити можливості використання інструментів методології управління проектами в системі управління органів внутрішніх справ; обґрунтувати перспективність використання методології управління проектами і сформулювати деякі практичні рекомендації відносно використання методології управління проектами в системі управління зі структурною вертикаллю.

Об'єктом дослідження є суб'єктно-об'єктні відносини в системі управління органів внутрішніх справ.

Предмет статті – це умови і форми реалізації відносин суб'єктів у процесі організації і управління внутрішньою безпекою, розробки програм і проєктів, що мають на меті підвищення її якісного рівня на основі використання сучасної методології управління проектами.

Ефективність передачі керівного впливу багато в чому залежить від того, наскільки при розробці організаційної структури управління було дотримано вимог:

- оптимальності кількості ланок управління, що дозволяє мінімізувати час проходження інформації від керівника до виконавця;
- розбивки складових частин оргструктури;
- забезпечення адаптивності до змін зовнішнього і внутрішнього середовища управління;
- делегування повноважень, виходячи з принципу компетенції.

Враховуючи те, що сфера діяльності внутрішньої безпеки є сферою з розвинутим інформаційним середовищем, варто приділити особливу увагу на відповідність націленості (спрямованості) проєктованих оргструктур управління на максимальне використання наявного потенціалу інформаційного середовища.

Оргструктура управління у тісному інформаційному середовищі повинна передбачати наступні рівні:

1-й рівень – керівник; **2-й рівень** – органи колегіального управління; **3-й рівень** – експертно-консультативна служба; **4- рівень** – заступники керівника з основних напрямків діяльності; **5-й рівень** – координаційна або проєктна рада, яка регулює управління інформаційними процесами, що складається з керівників проєктів і керівника інформаційної служби; **6-й рівень** – керівники служб щодо забезпечення процесів системної інтеграції; **7-й рівень** – спеціалізовані служби.

Виходячи з множинності цілей і задач об'єкта управління, виникає необхідність використання різних варіантів оргструктур.

Як же спроектувати найбільш досконалий варіант оргструктури, який би дозволив підвищити якісні результати управління?

Найсучаснішим підходом до створення оргструктур, запропонованим у теорії управління проєктами, є процесно-орієнтований підхід. Він має на увазі декомпозицію усіх видів управлінської діяльності до рівня процесів. Цей же підхід використовує система загального управління якістю (Total Quality Management), орієнтована на максимізацію результатів у ході здійснення технологічних процесів.

Виконання посадових обов'язків у будь-якій сфері управління здійснюється за допомогою реалізації функцій управління, перелік яких регламентований за посадами у штатному розкладі.

Для забезпечення ефективності управління посади групуються за різними ознаками:

- за видами діяльності;
- за територіальною (географічною) приналежністю;
- за видом процесу управління;
- за групами управління.

Групами встановлюються задачі, зміст яких визначається в залежності від зміни середовища управління, тобто задачі носять часовий характер. Групування посад може бути здійснене як на постійній основі в постійні функціональні підрозділи, так і на тимчасовій – у проєктні групи або команди – для досягнення конкретних цілей, і по закінченні терміну проєкту можуть бути розформовані або трансформовані в нові функціональні підрозділи.

Ми переконані, що для досягнення мети підвищення керованості і зміни рівня якості управління варто використовувати підхід формування оргс-

структури з рівня процесів, тому що виходячи з основного постулату методології управління проектами, процес є формуючим, базовим елементом будь-якого проекту і програми.

Найважливішим принципом управління є принцип зворотного зв'язку. Процес зворотного зв'язку у конкретній системі управління є зв'язком, що виявляється в залежності від конкретної ситуації. За визначенням В.А. Токарева, система зі зворотним зв'язком і її доцільне поведіння відносяться як структура і функція того самого об'єкта.

Процес зворотного зв'язку у системі управління внутрішніми справами здійснюється за допомогою інформації. Ефективність процесу безпосередньо зв'язана з рухом управлінської інформації і якістю її передачі, акумулювання й обробки на кожному з рівнів управління процесно-орієнтованої організації управління.

Схематично процес управління в системі внутрішніх справ можна представити в такий спосіб:

- аналіз і оцінка внутрішніх і зовнішніх умов, у яких розгортається ситуація;
- систематизація знань про минулий досвід;
- систематизація знань про нові тенденції;
- оцінка методів можливої корекції ситуаційних умов;
- процес коректування (мінімізація ризиків),
- оцінка результату і його систематизація.

Декомпозиція робіт з управління до рівня процесів дозволяє одержати інформацію:

- про оцінку конкретної ситуації і її керованості й існуючих ризиках негативного розвитку ситуації;
- про оцінку компетентності структурних підрозділів і можливостях розподілу робіт і завдань;
- про необхідний розподіл ресурсів для надання керуючого впливу в кожному конкретному випадку;
- про ситуаційний алгоритм дій;
- про алгоритм оцінки керуючого впливу в залежності від виконання лімітів часу, якості і бюджету;
- про досягнення поставленої мети \ задачі управління.

Для оцінки ефективності керівного впливу необхідно визначити критерії ефективності діяльності правоохоронних органів, у залежності від стандартності й унікальності умов, у яких здійснювалися процеси управління.

Такий підхід до розробки процесно – орієнтованих організаційних структур управління в системі внутрішніх справ дасть можливість максимізувати використання наявної інформації і забезпечити ефективність процесу зворотного зв'язку, що в кінцевому результаті буде сприяти як профілактиці, так і росту розкриття злочинів, а в масштабах держави – підвищенню рівня внутрішньої безпеки.

Надійшла до редколегії 08.01.04